

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) (242109)

Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)

(242109)

Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) (242109)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [111]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pixabay.com/pl/photos/umowy-burza-mozgow-biznesu-3546008>
[dostęp: 31.10.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	8
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Analizowanie i identyfikowanie źródeł finansowania planowanych działań	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Opracowywanie dokumentacji projektowej	11
3.4. Kompetencje społeczne.....	12
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	13
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	14
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	14
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	15
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	16
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	17
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	18
7. SŁOWNIK POJĘĆ	19
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	22

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) 242109

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Fundraiser.
- Specjalista do spraw funduszy.
- Specjalista do spraw funduszy unijnych.
- Specjalista do spraw projektów.
- Specjalista do spraw projektów europejskich.
- Specjalista do spraw projektów unijnych.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 2421 Management and organization analysts.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe), źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Agnieszka Dejna – Spółdzielnia Socjalna DALBA, Puck.
- Katarzyna Mirkowska – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Anna Węgrzynowicz – Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych, Warszawa.
- Joanna Woźniczka – PBS Sp. z o.o., Sopot.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Małgorzata Domańska-Plichta – PBS Sp. z o.o., Sopot
- Magdalena Jackman – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Ryszard Pieńkowski – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Sebastian Stefański – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Daria Świsulska – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Anna Hasiuk – Ekspert niezależny, Bojano.
- Marek Wrona – Świętokrzyskie Centrum Edukacji i Rozwoju, Kielce.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Emilia Drozd-Kochanowicz – Agencja Rozwoju Pomorza S.A., Gdańsk.
- Magdalena Raczyńska – Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza, Gdańsk.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser⁴) zajmuje się wyszukiwaniem i pozyskiwaniem zewnętrznych źródeł finansowania planowanych przedsięwzięć/projektów dla przedsiębiorstw, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych⁸ i innych organizacji krajowych lub zagranicznych.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) zajmuje się identyfikowaniem zewnętrznych źródeł finansowania oraz pozyskiwaniem funduszy na sfinansowanie planowanych przedsięwzięć/projektów dotyczących różnych obszarów działalności, m.in.:

- produkcyjnej,
- usługowej,
- naukowej,
- badawczej,
- edukacyjnej,
- kulturalnej,
- społecznej,
- rewitalizacyjnej,
- inwestycji w infrastrukturę.

Zadaniem specjalisty do spraw pozyskiwania funduszy (fundraisera) jest przeprowadzenie procesu od pomysłu, poprzez:

- analizę dokumentacji i wytycznych dotyczących zewnętrznego źródła dofinansowania,
  - napisanie wniosku o dofinansowanie¹⁴,
  - złożenie wniosku o dofinansowanie,
  - negocjacje warunków dofinansowania,
- aż do momentu podpisania umowy o dofinansowanie¹³.

Specyfika pracy specjalisty do spraw pozyskiwania funduszy (fundraisera) zależy od specyfiki sektora gospodarki, w którym pracuje (publiczny, społeczny, biznesu).

WAŻNE:

Ze względu na szeroki zakres tematyczny źródeł dofinansowania oraz przedsięwzięć/projektów, **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** zwykle specjalizuje się w jednej z dwóch dziedzin:

projekty miękkie (społeczne) – wówczas pozyskuje środki na finansowanie przedsięwzięć społecznych, zwykle nakierowanych na poprawę sytuacji określonej społeczności,

projekty twarde (inwestycyjne) – wówczas pozyskuje środki na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych, np. budowę/remont drogi, szkoły, szpitala, zakup maszyn i urządzeń.

Rzadko zdarza się, aby jeden specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) specjalizował się zarówno w projektach miękkich, jak i twardych. Specyfika opracowywania wniosków o dofinansowanie w obu przypadkach jest znacząco różna i wymaga innych umiejętności i kompetencji.

Sposoby wykonywania pracy

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) odpowiada za:

- bieżące monitorowanie dostępności funduszy umożliwiających pozyskiwanie środków finansowych na realizację przedsięwzięcia/projektu,
- wybór odpowiednich źródeł w stosunku do planowanego przedsięwzięcia/projektu,
- analizę aktów prawnych, wytycznych, stosownych regulaminów i dokumentacji,
- pozyskiwanie i gromadzenie danych niezbędnych do właściwego opracowywania wniosków o dofinansowanie, w tym danych uwiarygadniających zasadność (statystyki, analizy, raporty, strategie itp.) przedsięwzięcia/projektu,
- opracowanie koncepcji przedsięwzięcia/projektu zgodnie z wymaganiami i wytycznymi dotyczącymi wybranego źródła dofinansowania,
- opracowanie budżetu przedsięwzięcia/projektu,
- opracowanie i złożenie w wymaganym terminie wniosku o dofinansowanie,
- wprowadzanie korekt i poprawek do wniosku o dofinansowanie na etapie oceny i negocjacji wniosku przez instytucje przyznające dofinansowanie,
- opracowanie harmonogramów działań/realizacji poszczególnych zadań w projekcie.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) wykonuje swoją pracę zwykle w pomieszczeniach biurowych, na stanowisku wyposażonym w komputer. Może także pracować w terenie, uczestnicząc w różnego rodzaju spotkaniach dotyczących opracowywania i uzgadniania założeń przedsięwzięć/projektów.

Zawód specjalisty do spraw pozyskiwania funduszy wymaga mobilności, elastyczności i zdolności dopasowania się do różnych struktur oraz warunków pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) w działalności zawodowej wykorzystuje następujące narzędzia pracy:

- komputer wraz z oprogramowaniem biurowym i dostępem do internetu,
- telefon komórkowy,
- standardowe urządzenia biurowe, takie m.in. jak: drukarka, kserokopiarka, skaner,
- oprogramowanie specjalistyczne, tzw. generatory wniosków aplikacyjnych⁵.

WAŻNE:

Generatory wniosków aplikacyjnych różnią się w zależności od źródła dofinansowania. Każdorazowo, rozpoczynając pracę w kolejnym generatorze, **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** musi w pierwszej kolejności przeczytać instrukcję obsługi tego narzędzia i nauczyć się użytkowania generatora.

Organizacja pracy

Pracownik wykonujący zadania zawodowe w zakresie pozyskiwania funduszy (fundraisingu):

- pracuje w systemie zadaniowym/projektowym (w różnych godzinach pracy, również w dni wolne od pracy),
- często ma elastyczny czas i miejsce pracy², pracuje z różną intensywnością – w niektórych okresach więcej niż 8 godzin dziennie, w innych mniej niż 8 godzin dziennie,
- wykonuje swoje zadania indywidualnie oraz zespołowo, pracuje często w zespołach i partnerstwach międzysektorowych⁹,
- organizuje lub bierze udział w licznych spotkaniach w różnych miejscach,
- pracuje przy użyciu technologii ICT¹²,
- ustala wiele aspektów przedsięwzięć/projektów przez telefon lub e-mail.

Stanowisko to wymaga systematycznego uzupełniania wiedzy w zakresie nowych źródeł finansowania przedsięwzięć/projektów oraz aktualizowania wiedzy na temat przepisów prawa i wytycznych publikowanych przez instytucje zarządzające funduszami.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Praca **specjalisty do spraw pozyskiwania funduszy (fundraisera)** wiąże się z:

- obciążeniem narządu wzroku oraz układu kostno-stawowego – w związku z długotrwałą pracą przy komputerze,
- stresem psychicznym, którego przyczyną jest m.in.:
  - presja czasu i odpowiedzialności za podejmowane działania,
  - częste kontakty z ludźmi i praca w zespołach międzysektorowych o różnych oczekiwaniach względem wspólnego przedsięwzięcia/projektu,
  - ryzyko nieprzewidzianych problemów (np. problemy techniczne w funkcjonowaniu generatorów wniosków aplikacyjnych),
  - częste niepowodzenia związane z pozyskiwaniem jedynie części spośród wielu opracowywanych wniosków o dofinansowanie, wynikające z ograniczonej alokacji środków finansowych w systemach konkursów grantowych.

Zawód specjalisty do spraw pozyskiwania funduszy (fundraisera) wymaga dużej elastyczności czasowej i dopasowywania się do terminów składania wniosków o dofinansowanie, narzuconych w ramach poszczególnych naborów wniosków o dofinansowanie⁷. Niedotrzymanie terminów składania wniosków skutkuje brakiem dofinansowania. Dlatego praca specjalisty do spraw pozyskiwania funduszy (fundraisera) obciążona jest dużym stresem.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** ważne są: w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- ogólna dobra wydolność fizyczna;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- zręczność rąk i palców;

w kategorii sprawności i zdolności

- spostrzegawczość,
- dobra pamięć,
- zdolność szybkiego uczenia się i przyswajania wiedzy,
- koncentracja i podzielność uwagi,
- zdolność analizowania sytuacji i podejmowania ryzyka,
- zdolność do podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- zdolność do nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- łatwość wypowiedzania się w mowie i piśmie,
- uzdolnienia organizacyjne;

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do współdziałania,
- rzetelność oraz dokładność,
- odpowiedzialność,
- komunikatywność,
- asertywność,
- elastyczność i otwartość na zmiany,
- samodzielność,
- samokontrola,
- operatywność i skuteczność,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- wytrwałość i cierpliwość,
- odporność emocjonalna i na stres,
- wysoka samodyscyplina,
- wysoka kultura osobista,
- gotowość do ustawicznego uczenia się.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** wymagana jest wysoka sprawność intelektualna oraz ogólny dobry stan zdrowia, pozwalający na pracę pod presją czasu i zadań, a także odbywanie licznych spotkań służbowych.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do pracy w zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** preferowane jest:

- wykształcenie wyższe co najmniej I stopnia (licencjat) na kierunkach: ekonomia, prawo, finanse, rachunkowość lub specyficznych związanych z branżą, dla której pozyskiwane są fundusze,
- ukończenie studiach podyplomowych z zakresu pozyskiwania funduszy (fundraisingu).

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Dodatkowym atutem przy zatrudnieniu **specjalisty do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** są:

- certyfikaty i świadectwa potwierdzające udział w szkoleniach w zakresie pozyskiwania funduszy,
- prawo jazdy kategorii B,
- certyfikat znajomości języka angielskiego.

WAŻNE:

W zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** najważniejsze jest doświadczenie. Pracodawcy wymagają zwykle minimum dwuletniego doświadczenia w przygotowywaniu wniosków o finansowanie.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) może:

- na początku kariery zawodowej, pracować w charakterze personelu pomocniczego – asystenta.
- po nabyciu odpowiedniego doświadczenia, być samodzielnym specjalistą do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiserem),
- po nabyciu doświadczenia i zweryfikowaniu przez odpowiednie instytucje, być ekspertem do spraw oceny wniosków o dofinansowanie dla różnych urzędów, ministerstw oraz instytucji międzynarodowych, np. Komisji Europejskiej,
- awansować do kadry zarządzającej projektami (w mniejszych podmiotach często kadra zarządzająca opracowuje nowe projekty, pełniąc funkcję fundraisera).

Doświadczony specjalista, po uzyskaniu funduszy na planowane przedsięwzięcie/projekt, często jest zaangażowany w jego realizację w różnorodnym zakresie – jako doradca, jako osoba nadzorująca prawidłową realizację projektu (koordynator projektu unijnego) lub jako osoba zajmująca się rozliczeniami projektu.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) kompetencje w zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** mogą być potwierdzone dyplomem studiów podyplomowych z zakresu pozyskiwania funduszy (fundraisingu). Istnieje także możliwość ubiegania się o referencje od instytucji zatrudniającej / współpracującej ze specjalistą do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiserem).

Częściowo uznaje się, że kompetencje w zawodzie specjalisty do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) potwierdzane są w wyniku wpisania osoby pracującej w tym zawodzie na listę ekspertów oceniających wnioski o dofinansowanie w ramach różnych programów dotacyjnych. Listy takie prowadzone są przez różne ministerstwa i inne instytucje, organizujące nabory wniosków o dofinansowanie.

WAŻNE:

Kompetencje w zawodzie potwierdzone są efektywnością i skutecznością w pozyskiwaniu funduszy na przedsięwzięcia/projekty – im większa skuteczność, im więcej projektów uzyskuje dofinansowanie i wchodzi w fazę realizacji, tym lepiej potwierdzone są kompetencje **specjalisty do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)**.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Kierownik projektu	121904
Koordynator projektów unijnych	242102

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Diagnozowanie problemów i potrzeb w zakresie pozyskania funduszy.
- Z2 Identyfikowanie źródeł finansowania planowanych przedsięwzięć/projektów.
- Z3 Analizowanie warunków i ocenianie szans na uzyskanie finansowania przedsięwzięć/projektów.
- Z4 Opracowywanie dokumentacji aplikacyjnej¹ we współpracy ze specjalistami różnych dziedzin.
- Z5 Przygotowywanie i składanie wniosku o dofinansowanie łącznie z dokumentami towarzyszącymi.
- Z6 Składanie uzupełnień i dodatkowych wyjaśnień, odwoływanie się od niesłusznych decyzji i ocen.
- Z7 Przygotowywanie pełnej dokumentacji wymaganej do podpisania umowy o dofinansowanie.
- Z8 Ocenianie skuteczności działań podjętych w związku z pozyskiwaniem dofinansowania.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Analizowanie i identyfikowanie źródeł finansowania planowanych działań

Kompetencja zawodowa Kz1: Analizowanie i identyfikowanie źródeł finansowania planowanych działań obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Diagnozowanie problemów i potrzeb w zakresie pozyskania funduszy	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Potrzeby odbiorcy, zakres i zasady pozyskiwania dofinansowania; • Wytyczne dla wnioskodawców, regulaminy konkursu; • Informacje o obszarach konkursu, podmiotach uprawnionych do startowania w konkursie, formie, miejscu i terminie złożenia wniosku, sposobie oceny i ogłoszenia wyników konkursu; • Warunki formalne, które uprawniają podmiot do 	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozować problemy i potrzeby wnioskodawcy oraz zna sposoby ich rozwiązywania, w szczególności poprzez fundusze zewnętrzne; • Rekomendować rozwiązania optymalne z punktu widzenia potrzeb klienta.

ubiegania się o dofinansowanie (prawo do udziału w naborze).	
--	--

Z2 Identyfikowanie źródeł finansowania planowanych przedsięwzięć/projektów

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Mechanizmy finansowania przedsięwzięć / projektów; Programy unijne, inicjatywy i fundusze oferujące środki finansowe; Organizacje i instytucje zajmujące się dystrybucją środków na terenie danego kraju. 	<ul style="list-style-type: none"> Monitorować możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych ze środków krajowych i zagranicznych; Identyfikować źródła dofinansowania i interpretować kluczowe warunki ubiegania się o wsparcie; Korzystać z narzędzi elektronicznych, sprawnie wyszukiwać dane w internecie.

Z3 Analizowanie warunków i ocenianie szans na uzyskanie finansowania przedsięwzięć / projektów

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Źródła finansowania z uwzględnieniem planowanych terminów naborów wniosków o dofinansowanie; Zasady przeprowadzania naborów wniosków o dofinansowanie; Kryteria oceny projektów; Wytyczne i wymagania dotyczące przygotowania wniosku o dofinansowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzać analizę projektu w oparciu o <u>kryteria oceny formalnej i merytorycznej wniosków</u>⁶, Szacować szanse na otrzymanie dofinansowania, Podejmować decyzje, czy warto angażować czas i środki na przygotowanie wniosku o dofinansowanie; Identyfikować i wybierać odpowiedni program lub fundusz adekwatny do potrzeb planowanego przedsięwzięcia/projektu; Pozyskiwać i gromadzić dane niezbędne do właściwego opracowywania wniosków o dofinansowanie, Pozyskiwać i gromadzić dane uwiarygadniające zasadność (statystyki, analizy, raporty, strategie itp.) przedsięwzięcia/projektu; Wybierać odpowiednie programy wsparcia do planowanych projektów/przedsięwzięć; Określać plan przedsięwzięcia (biznesplan: cele i efekty ekonomiczne), Określać zakres rzeczowy przedsięwzięcia, sposób realizacji, sposób zapewnienia trwałości projektu, spełnienie kryteriów oceny, zgodnie z dokumentacją konkursową; Prowadzić doradztwo w zakresie innowacyjności usług, procesów w związku z kryteriami wsparcia; Utrzymywać kontakt z instytucjami finansującymi oraz organizującymi nabory wniosków o dofinansowanie.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Opracowywanie dokumentacji projektowej

Kompetencja zawodowa Kz2: Opracowanie dokumentacji projektowej obejmuje zestaw zadań zawodowych Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Opracowywanie dokumentacji aplikacyjnej we współpracy ze specjalistami różnych dziedzin	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Regulacje prawne – ustawy i rozporządzenia dotyczące realizacji przedsięwzięć/projektów oraz zasad ich dofinansowywania; Wytyczne i zasady dotyczące pozyskiwania funduszy w ramach określonego źródła finansowania; Zasady przyznawania dofinansowania i kryteria oceny wniosków. 	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikować dokumenty wymagane do pozyskania dofinansowania; Pozyskiwać specjalistów do współpracy przy opracowaniu wniosku; Wypełniać wnioski o dofinansowanie (poprawny, kompletny, spełniający wymogi formalne, merytoryczne i rachunkowe); Współpracować z wnioskodawcami i różnymi specjalistami przy kompletowaniu dokumentów/danych niezbędnych do opracowania, przygotowania i złożenia wniosku o dofinansowanie; Opracowywać dokumenty, załączniki do wniosku, w tym biznesplany (sporządzać analizę finansową wraz z załącznikami potwierdzającymi kwalifikowalność wnioskodawcy); Interpretować pisma urzędowe, ustawy oraz regulaminy konkursowe dotyczące dotacji, analizować materiały konkursowe; Komunikować się z instytucjami, do których składane są wnioski o dofinansowanie, w celu udzielenia niezbędnych wyjaśnień i dokonywania ewentualnych uzupełnień; Posługiwać się edytorem tekstu, arkuszem kalkulacyjnym, bazami danych, generatorami wniosków aplikacyjnych, obsługiwać pocztę elektroniczną.

Z5 Przygotowywanie i składanie wniosku o finansowanie łącznie z dokumentami towarzyszącymi	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady przygotowywania wniosków o dofinansowanie oraz niezbędnej dokumentacji; Przepisy związane z realizacją finansowanych przedsięwzięć/projektów; Zasady współpracy i komunikacji w procesie pozyskiwania funduszy; Zasady opracowywania biznesplanu/<u>studium wykonalności</u>¹¹ dla przedsięwzięć inwestycyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowywać i składać wniosek o dofinansowanie (w odpowiednim terminie) łącznie z dokumentami towarzyszącymi), Opracowywać zakres rzeczowy wniosku projektu zawierający m. in. opis potrzeby realizacji projektu, cele szczegółowe, określenie grupy docelowej, opis planowanych działań, planowane efekty projektu, w tym wskaźniki produktu/rezultatu w projekcie, szczegółowy budżet projektu wraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym; Pozyskiwać lub opracowywać dokumenty

	<p>towarzyszące (załączniki do wniosku o finansowanie);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posługiwać się biegle pisemną formą wypowiedzi.
--	---

Z6 Składanie uzupełnień i dodatkowych wyjaśnień, odwoływanie się od niesłusznych decyzji i ocen

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady składania odwołań od nieprzychylnych decyzji o dofinansowaniu; • Zasady składania uzupełnień i wyjaśnień do wniosku o dofinansowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Składać odwołania od negatywnych rozstrzygnięć komisji oceniających wnioski; • Składać wyjaśnienia i uzupełnienia na etapie oceny wniosku, na prośbę komisji konkursowej; • Prowadzić negocjacje w sprawie odwołań od niekorzystnych decyzji i ocen.

Z7 Przygotowywanie pełnej dokumentacji wymaganej do podpisania umowy o dofinansowanie

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady przygotowywania i zawierania umów o dofinansowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompletować i składać dokumenty i oświadczenia wymagane do podpisania umowy; • Przygotowywać i składać zabezpieczenie w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową (przy większych projektach może być wymagana inna forma poświadczenia); • Tworzyć harmonogramy rzeczowo-finansowe (określać transze dla płatności niezbędnych do realizacji celów projektu); • Dokonywać zmian w załączniku do umowy, którym staje się złożony wniosek, przygotowywać aneksy i pisma dotyczące ewentualnych zmian.

Z8 Ocenianie skuteczności działań podjętych w związku z pozyskiwaniem finansowania

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady sprawdzania opłacalności projektów; • Koszty związane z procedurą aplikacyjną. 	<ul style="list-style-type: none"> • Porównywać koszty inwestycji z wysokością dotacji; • Analizować niemierzalne rezultaty wdrożenia projektu i określać ich bezpośredni i pośredni wpływ na działalność wnioskodawcy.

3.4. Kompetencje społeczne

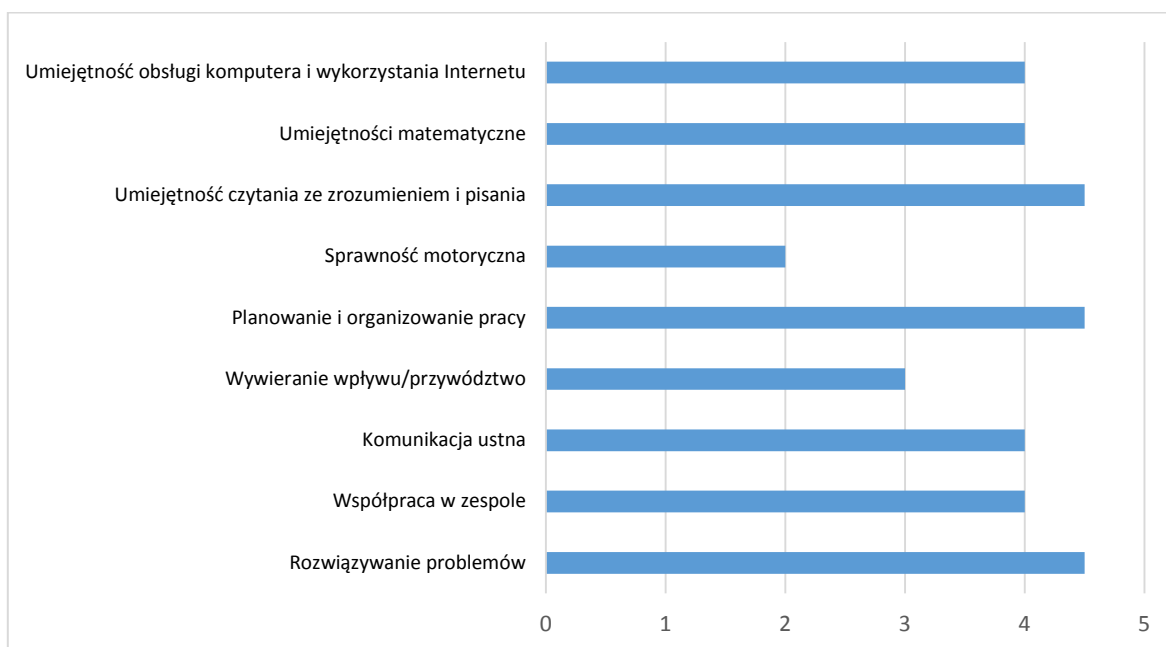
Pracownik w zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Podejmowania decyzji samodzielnie lub we współpracy z podmiotem, dla którego przygotowuje wnioski.
- Ponoszenia odpowiedzialności za powierzoną pracę, terminowość i jakość realizowanych zadań dotyczących pozyskiwania funduszy.
- Przewidywania skutków podejmowanych działań i ponoszenia ich konsekwencji.
- Radzenia sobie ze stresem, aktualizowania wiedzy i doskonalenia kompetencji zawodowych.
- Współdziałania w zespołach ludzkich, w szczególności w zespołach międzysektorowych oraz zespołach międzynarodowych.
- Przestrzegania poufności powierzonych danych, informacji i materiałów.
- Komunikowania się z otoczeniem w sposób jasny i zrozumiały.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) może znaleźć pracę we wszystkich trzech sektorach gospodarki, tj. publicznym, społecznym i w biznesie.

W ramach sektora publicznego specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) może znaleźć pracę w jednostkach administracji publicznej różnego szczebla:

- ministerstwach i podległych im jednostkach,
- urzędach marszałkowskich i podległych im jednostkach,
- urzędach wojewódzkich i podległych im jednostkach,
- urzędach miast i gmin i podległych im jednostkach,
- starostwach powiatowych i podległych im jednostkach,
- instytucjach naukowo-badawczych jako pomocniczy personel zajmujący się pozyskiwaniem funduszy na badania naukowe.

W sektorze przedsiębiorstw specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) może być zatrudniony w charakterze konsultanta:

- wewnętrznego – zatrudnienie w przedsiębiorstwie, które na potrzeby własnego rozwoju i działalności pozyskuje środki ze źródeł zewnętrznych,
- zewnętrznego – zatrudnienie w firmie lub prowadzenie indywidualnej działalności gospodarczej o charakterze konsultingowym dla przedsiębiorstw, pozyskiwanie funduszy zewnętrznych dla klientów biznesowych o różnych profilach działalności.

W sektorze społecznym specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) może pracować na rzecz różnych organizacji pozarządowych, m.in.:

- fundacji,
- stowarzyszeń,
- towarzystw,
- klubów sportowych itp.

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) pracuje często w charakterze freelancera³ (wolnego strzelca) i realizuje kilka zleceń równocześnie dla różnych instytucji. Jego praca często jest prowadzona w formule indywidualnej działalności gospodarczej lub zleceń. Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) w sektorze biznesu oraz sektorze społecznym rzadko jest zatrudniany na etat.

Zapotrzebowanie na specjalistów do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiserów) utrzymuje się na wysokim poziomie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy**:
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) podjęcie pracy w zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** wymaga posiadania wykształcenia wyższego minimum I stopnia. Preferowane kierunki studiów to:

- ekonomia,
- finanse,
- zarządzanie funduszami i projektami UE,
- prawo,
- administracja.

Kształcenie specjalistów do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiserów) prowadzą szkoły wyższe na studiach podyplomowych i kursach w specjalizacjach takich, jak np.:

- pozyskiwanie środków unijnych,
- zarządzanie projektami Unii Europejskiej.

Szkolenie

Kursy i szkolenia dla **specjalistów do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiserów)** oferują szkoły wyższe, firmy prywatne, instytucje szkoleniowe oraz organizacje pozarządowe. Kursy i szkolenia z zakresu pozyskiwania funduszy unijnych (fundraisingu) potwierdzane certyfikatami są prowadzone zarówno w tradycyjny sposób, jak i metodą e-learningu. Wiele z nich współfinansowanych jest z funduszy unijnych.

Do najbardziej popularnych szkoleń w zawodzie należą m.in. szkolenia dotyczące:

- pisanie wniosków o dotacje,
- konstruowania budżetów,
- konstruowania zamówień publicznych,

- zarządzania zespołem projektowym,
- umiejętności językowych,
- zaawansowanej obsługi komputera,
- obsługi oprogramowania specjalistycznego do planowania i zarządzania projektami,
- wystąpień publicznych.

Organizatorzy kursów i szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Miesięczne wynagrodzenie (2018 r.) w zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** mieści się z reguły w przedziale od 3800 zł do 8000 zł brutto.

Zarobki są uzależnione m.in. od:

- miejsca zatrudnienia,
- wykształcenia,
- stażu pracy,
- posiadanych umiejętności i zaświadczających o nich certyfikatów i rekomendacji,
- regionu zatrudnienia,
- wielkości i rodzaju sektora oraz typu jego kapitału (prywatny, publiczny, społeczny).

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) może pracować jako:

- konsultant wewnętrzny – zwykle zatrudniony w formie umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej, a jego miesięczne wynagrodzenie waha się w granicach 3000-5000 zł brutto,
- konsultant zewnętrzny – opracowując wniosek o dotację najczęściej pobiera wynagrodzenie w dwóch częściach:
  - pierwszej (mniejszej) stałej, płatnej po złożeniu wniosku, w kwocie np. od 1800 do 18000 zł brutto,
  - drugiej, uzależnionej od wyniku – premii za sukces (success fee)¹⁰, często w wysokości od 2% do 10% wartości dotacji.

Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) może także świadczyć usługi:

- doradztwa – wyceniane indywidualnie, przy czym średnie stawki w 2018 r. wynoszą ok. 180 zł brutto za godzinę,

- opracowania wniosku o rozpoczęcie działalności gospodarczej – np. od 600 do 2100 zł brutto,
- opracowanie Studium Wykonalności inwestycji – wynagrodzenie może wynosić w tym przypadku np. od 6000 do 18000 zł brutto,
- opracowanie biznesplanu, modelu biznesowego – np. od 2600 do 26000 zł brutto.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczepkach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami. Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z wadami i dysfunkcją wzroku (04–O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklkami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05–R), która nie wyklucza pracy przy komputerze; wymagane jest wówczas dostosowanie sprzętu komputerowego.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1431, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Czekaj J. (red.): Rynki, instrumenty i instytucje finansowe. PWN, Warszawa 2017.
- Dębski W.: Rynek finansowy i jego mechanizmy. PWN, Warszawa 2018.
- Kleinowski M., Piechowicz M., Sikora-Gaca M.: Fundusze i programy Unii Europejskiej wspierające przedsiębiorstwa w perspektywie finansowej 2014–2020. Difin, Warszawa, 2016.
- Krasuska M.: Fundusze unijne w nowej perspektywie 2014–2020. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2014.
- Plata-Nalborski K.: Projekty z dotacją. Podręcznik konsultanta wnioskodawcy i beneficjenta. Helion, Warszawa 2017.
- Sikora-Gaca M., Piechowicz M., Kleinowski M.: Zarządzanie funduszami europejskimi w Polsce. Difin, Warszawa 2018.
- Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017.
- Tkaczyński J., Świstak M.: Encyklopedia polityki regionalnej i funduszy europejskich. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013.
- Tkaczyński J., Świstak M., Sztorc E.: Projekty europejskie. Praktyczne aspekty pozyskiwania i rozliczania dotacji unijnych. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011.
- Tkaczyński J., Willa R., Świstak M.: Leksykon funduszy Unii Europejskiej (ebook). Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2009.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>

- Blog o Funduszach Europejskich Euro Point Wspieramy Rozwój. Jak pisać projekty unijne, czyli o czym należy pamiętać przygotowując się do aplikowania o dotację:
<http://blog.europoint.com.pl/jak-pisac-projekty-unijne-czyli-o-czym-nalezy-pamietac-przygotowujac-sie-do-aplikowania-o-dotacje>
- Fundusze UE: Co zrobić, aby napisać dobry unijny projekt. Portal Inwestycje.pl:
http://inwestycje.pl/fundusze_unijne/fundusze_ue_co_zrobic_aby_napisac_dobry_unijny_projekt_%3B41817%3B0.html
- Fundusze w NGO: www.sektor3.wroclaw.pl/wp-content/uploads/2013/04/SEKTOR3_fundusze_w_ngo.pdf
- Jak napisać wniosek bez doradcy? Portal Business Insider:
<https://businessinsider.com.pl/firmy/strategie/jak-napisac-wniosek-o-unijne-dofinansowanie-bez-pomocy-doradcy/4t1h0ts>
- Kwalifikacje i kompetencje istotne w zawodzie Fundraiser/ Specjalista ds. pozyskiwania funduszy:
https://www.pisf.pl/files/dokumenty/Raport_badanie_kompetencji_PISF_2017/33._FUNDRAISE_R_-_Specjalista_ds._pozyskiwania_funduszy.pdf
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: <https://www.pfron.org.pl>
- Pisanie Wniosków Unijnych w 10-ciu krokach, Portal Fundusze Europejskie, Doradztwo i Szkolenia: <https://fedis.pl/pisanie-wnioskow-unijnych/>
- Podręcznik pisania projektów dla organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego:
http://www.umwd.dolnyslask.pl/fileadmin/user_upload/niepelnosprawni/Podrecznik_Pisania_Projektow.pdf
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal Fundusze Europejskie: <http://fundusze-europejskie.pl>
- Portal Wynagrodzenia.pl, Sedlak&Sedlak: <https://wynagrodzenia.pl/moja-placa/ile-zarabia-specjalista-ds-funduszy-europejskich>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Serwis ngo.pl: <http://fundusze.ngo.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.

Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Dokumentacja aplikacyjna	Wniosek o dofinansowanie wypełniony w Generatorze Wniosków oraz załączniki do wniosku, wymienione we wniosku o dofinansowanie. Wniosek o dofinansowanie projektu (wraz z analizą ekonomiczno-finansową) powinien być przygotowany zgodnie z Regulaminem konkursu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017
2	Elastyczny czas i miejsce pracy	Elastyczny czas pracy odnosi się do możliwości organizacji czasu pracy pracownika w sposób odbiegający od standardowych norm określonych przepisami prawa. Dzięki takiemu rozwiązaniu pracodawca ma możliwość lepszej organizacji pracy i rozliczania czasu pracy. Elastyczny czas pracy przyczynia się do racjonalizacji kosztów pracy. Elastyczny czas pracy może być również korzystny dla pracownika, który może łatwiej pogodzić obowiązki zawodowe i rodzinne lub zaplanować czas pracy zgodnie ze swoimi preferencjami. Elastyczne miejsce pracy odnosi się do możliwości świadczenia pracy przez pracownika z różnych miejsc, nie tylko w ramach siedziby firmy (dotyczy m.in. pracy zdalnej, pracy online, pracy z domu, telepracy, pracy w terenie itp.).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/elastyczny-czas-pracy [dostęp: 31.10.2018]
3	Freelancer	Osoba specjalizująca się w określonej dziedzinie i wykonująca dla jednego lub wielu zleceniodawców określoną pracę w oparciu o inną niż etat umowę.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017
4	Fundraiser	Zajmuje się profesjonalnym pozyskiwaniem środków od sponsorów prywatnych i biznesowych na finansowanie działalności charytatywnej określonej organizacji. W jego pracy istotniejsza niż znajomość aktualnych aktów prawnych, jest kreatywność i umiejętności sprzedaży i marketingu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017
5	Generator wniosków aplikacyjnych	Program służący do przygotowania wniosku o dofinansowanie w ramach określonego funduszu – umożliwia tworzenie, edycję oraz wydruk wniosków o dofinansowanie. Zwykle jest to aplikacja online, która posiada szereg wbudowanych mechanizmów pomagających w poprawnym wypełnieniu formularza wniosku o dofinansowanie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017

6	Kryteria oceny formalnej i merytorycznej wniosków	<p>Każdy wniosek o dotację przechodzi dwa stopnie oceny: formalną i merytoryczną. Ocena formalna dotyczy sprawdzenia, czy wniosek został złożony we właściwym miejscu, terminie, czy odpowiednio jest podpisany, oraz czy dotyczy działań przewidzianych do dofinansowania w danym programie. Aby uzyskać pozytywną ocenę wniosek musi spełniać wszystkie kryteria.</p> <p>Ocena merytoryczna wniosku polega na przyznawaniu przez zespół konkursowy punktacji w zależności od stopnia spełniania wybranego kryterium.</p>	<p>Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017</p>
7	Nabór wniosków o dofinansowanie	<p>Ogłoszenie publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) przez instytucje odpowiedzialne za przeprowadzanie konkursów o dofinansowanie wniosków.</p>	<p>Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017</p>
8	Organizacje pozarządowe	<p>Głównie fundacje i stowarzyszenia działające na rzecz określonych celów społecznych.</p>	<p>Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017</p>
9	Partnerstwo międzysektorowe	<p>Zasada partnerstwa jest jedną z podstawowych zasad polityki regionalnej Unii Europejskiej, dlatego realizacja przedsięwzięć/projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym środków z Unii Europejskiej, wymaga często zaangażowania kilku podmiotów, które reprezentują różne sektory (publiczny, społeczny, biznes). Współpraca międzysektorowa daje możliwość wymiany informacji, wiedzy, doświadczeń.</p>	<p>Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017</p>
10	Premia za sukces (success fee)	<p>Wynagrodzenie za osiągnięcie wyznaczonego celu, tj. pozyskanie dofinansowania dla przedsięwzięcia/projektu.</p>	<p>Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017</p>
11	Studium wykonalności	<p>Studium wykonalności jest szczegółową analizą zaplanowanego projektu. Obejmuje analizę finansowo-ekonomiczną, techniczną, prawną i instytucjonalną, której celem jest zbadanie zasadności przedsięwzięcia. Istotą jest krytyczna ocena wszystkich szczegółów operacyjnych wdrażania projektu. Sporządzenie studium wykonalności jest obowiązkowe przy ubieganiu się o środki z Unii Europejskiej. Gotowy dokument dołączany jest w formie załącznika do wniosku o dofinansowanie.</p>	<p>http://fundusze-europejskie.pl/istota-studium-wykonalnosc [dostęp: 31.10.2018]</p>
12	Technologia ICT	<p>W języku angielskim „Information and Communication Technologies” – obejmuje technologie informatyczne umożliwiające przesyłanie informacji i komunikowanie się.</p>	<p>http://www.esit.pl/doradztwo/pojecie-technologie-ict [dostęp: 31.10.2018]</p>

13	Umowa o dofinansowanie	Umowa o dofinansowanie opisuje zobowiązania beneficjenta, uprawnienia oraz harmonogram realizacji projektu i jego budżet.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017
14	Wniosek o dofinansowanie	Standardowy formularz składany w celu uzyskania dofinansowania na dane przedsięwzięcie/projekt. Obejmuje syntetyczny opis przedsięwzięcia/projektu oraz podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Śmigulska-Wojciechowska A.: Fundusze unijne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.